

سینما

در مردم

تا کنون در اذهان عمومی و در مفاهیم اکثر گفتگوهائی که در باره سینما میشد این فکر غلبه داشت که سینما یک چیز جدی نیست .

استعمال وسیع امکانات سینما در راه تفریح و سرگرمی تا مرز لهو و لعب رفته و تا جائی رسیده است که جوانان بسختی می توانند مفهوم سینما را از مفاهیم تفریح و سرگرمی جدا سازند و بطور کلی جنبه های دیگر این هنر در بوته فراموشی افتاده است .

در ایامیکه بنای تعلیمات دنیا بر اساس آموزش سمعی و بصری گذاشته شده و برای هدایت افکار سر بازان، افسران، دانش آموزان دهقانان، و کارگران و بعبارت جامعه ترزن و مرد و پیرو جوان از سینما و تلویزیون استفاده فراوان میشود و سینما از عوامل مؤثر و مفید تربیتی است در کشور عزیز ما سودجویی و سوداگری آنرا در جهت خلاف رشد و صلاح مردم و مملکت سوق میدهد.

در روزهایی که تزریق یک آمپول نامناسب و تجویز یک داروی بیجا و رسانیدن کمترین آسیب بدنی قابل تعقیب و مجازات است و دخالت افراد نا صالح را در این امور جرم و تخلف میدانند، لطمه و آسیب روانی و سم پاشی هائی که بوسیله سینما و تلویزیون موج جنایت و زشتی راه میاندازد و با تعلیمات فاسد سمعی و بصری نسل جوان را

بسرایشی سقوط خود کشی میکشد و روح را رنجور و نظام اجتماع را دچار لغزش میکند
نباید مورد توجه باشد!

نفوذ فیلم‌های اروپائی و آمریکائی و اثر معرفی زندگیمهای مصنوعی و روئائی در
ایجاد و تشدید حس حقارت زنان و جوانان و تنفر و فرار از تمدن ایرانی و تقلید پیروی
از نوع آرایش مو و لباس و حرکات صحنه‌های هنرپیشگان و تسهیلات روابط جنسی و
انعکاس در امثله و اصطلاحات و شعر و ادبیات و حمله مسلحانه به بانک و
قتل پاسبان و انواع سرقت‌های نوظهور و اشکال فرارهای تازه در آمد بخوبی دیده میشود
و خدا میداند که این مکتب سمعی و بصری جمعیت فراریان از مدرسه، فراریان از
خانه و خانواده و فراریان از محرومیت‌های جنسی و مردم ناکام و پناهندگان روز
افزون دنیای خیالی و متمایل زنان و جوانان به داشتن وسائل و زندگی سینمائی را
بکجا میبرد.

در زمان کم‌رشدی هدایت افکار عمومی از طریق آموزش سمعی و بصری خودمانی
در مدارج مختلف بدست افراد و با وسائل گوناگون از قبیل معرکه داران و پرده‌های
شمایل که سرنوشت تبه‌کاران و عاقبت نیکوکاری - شب اول قبر - پل صراط - روز قیامت
میزان عدل - رشادت و شهادت امام حسین را از روی پرده نقاشی در کار ماشین در میدان‌ها
و معابر شهر صورت میگرفت و در سطح بالاتر فرهنگ سمعی کشور بدست نقال و
واعظ بود که غیر از بعضی واعظ سائرین یا سواد خواندن نداشتند یا بکلی بیسواد بودند
ولی همان قصص و حکایاتی که نقال قهوه‌خانه‌یان میکرد و سیله تشویق به نیرومندی دمیدن
روح شجاعت و تلقین وطن‌دوستی و وظیفه‌شناسی، ترویج مردانگی و تولید تعصبات ملی
بود و در عین بی‌سوادی مطلق اغلب آنان قسمتی از حماسه‌های ملی و اشعار فردوسی و حافظ
و سعدی و مطالبی از گلستان و بوستان سعدی را که سینه به سینه نقل شده بود میدانستند
و با بیانی شیوا و رسا و ذوق و لطف مخصوص در مجامع محلی منتشر میکردند و باز در
سطح بالاتر واعظ افکار و عقاید را هدایت میکردند و طریقه هدایت افکار بآن صورت
محدود و ناقص مخصوصاً در مردم بی‌سواد برای کشور ما و ملیت ما و برای استحکام بنیان
اقوام ایرانی بمراتب کم‌ضررتر از این سینما و تلویزیون بود و هرگز خطر و آثار دیدن

صحنه‌های بی‌اراده و بدون استدلال قتل و غارت و فجایع و ماجرای هیجان انگیز سینما و تلویزیون تجارتی را در بر نداشت .

ما آن تعلیمات سمعی و بصری و وسائل ابتدائی و امکانات محدود را کنار گذاشته در مسیر سودجویی مادی بمقیاس خیلی وسیع‌تر و با امکانات بیشتری معایب آن را افزوده‌ایم در صورتیکه باید خیلی شدیدتر ویی گیرتر از مبارزه با تریاک و هروئین با این بلای نافذ مبارزه وسیعی فراوان کرد که از خوبیهای سینما و تلویزیون از فیلمهای مستند ، فیلم‌های اطلاعاتی، اعتباری ، تعلیماتی و فنی در حدودی که جنبه تفریح و سرگرمی هم داشته باشد استفاده شود .

ما و مجله آینده و روزنامه پارس در مطبوعات و آقای دکتر متین دفتری در مجلس سنا پیوسته دولت و مردم را به نیک و بد سینما و نمایش و لزوم کنترل و محدودیت و ضرورت نظارت افراد مطلع و توانا و احتراز از خطری که نسل جوان را تهدید میکند متوجه کرده‌ایم دولت هم با اهمیت موضوع متوجه است .

آئین‌نامه نمایش در دستور دولت واقع و تصویب شده و امور مربوطه بوزارت اطلاعات محول و مقرر گردید کمیسیونهای بازدید فیلم علاوه بر نمایندگان سازمانهای اداری با شرکت دوازده نفر از کارشناسان علم الاجتماع و روان‌شناسی و تعلیم و تربیت تشکیل گردد .

غیر از آئین‌نامه نمایش دستور العمل رسمی این است که شوری اصول و ضابطه‌هایی را علاوه بر آئین‌نامه بعنوان راهنمایی و ارشاد به کمیسیونهای بازدید بدهد و باین منظور هیئتی مرکب از خانم دکتر مصاحب آقای دکتر عدل طباطبائی آقای دکتر راسخ و آقای امیرانی تعیین شدند که این اصول را تدوین کنند و مقرر گردید که مفاد آن بوسیله رادیو و مطبوعات در معرض افکار عمومی و صاحب نظران گذاشته شود تا نظریات خود را با اداره نمایش وزارت اطلاعات بدهند .

در جلسه سی‌ام تیرماه شورای عالی فیلم و نمایش طرح سمینار فیلم نیز که یکی

از هدفهای وزارت اطلاعات برای توسعه آگاهی و بینش مردم نسبت به سینماست بررسی شده در پایان جلسه وزیر اطلاعات اظهار داشت اخیراً فیلمهایی وارد کشور شده است

که موضوع آن نمایش وضع کار بهاره‌های مختلف جهان است و این فیلمها هیچ هدفی ندارد

بلکه مروج فساد است لذا وزارت اطلاعات از هم اکنون اعلام میدارد که پس از

تحویل گرفتن امور نمایش فیلم اجازه نمایش این قبیل فیلمها را نخواهد داد و

بنابراین بهتر است وارد کنندگان فیلم برای اینکه متضرر نشوند از هم اکنون این

فیلمها را بکشور وارد نکنند.

اینک اصول و ضابطه‌های کلی بازدید فیلم‌های خارجی و داخلی به استحضار

خوانندگان گرامی میرسد:

وزارت اطلاعات از عموم صاحب‌نظران و علاقمندان تقاضا دارد نظریات خود را

درباره این اصول با اداره نمایش وزارت اطلاعات ارسال فرمایند که پس از بررسی در

کمیسیون مربوط و شورای عالی فیلم و نمایش بعنوان یک دستورالعمل کلی بکارشناسان

و اعضاء کمیسیونهای بازدید فیلم ابلاغ شود البته این اصول بغیر از مقررات مربوط به

آئین نامه نمایش است. اصول پیش‌بینی شده باین شرح است:

سینما در عین اینکه پدیده‌ای هنری و وسیله تفریح و انبساط خاطر است یکی از

عوامل بسیار مهم و مؤثر در تعلیم و تربیت جامعه بطور کلی می‌باشد. بنابراین مانند سایر

عوامل مشابه باید هدف عالیش ارشاد جامعه از راه توسعه و تنویر و تجدید افکار عمومی

و افزایش دانش و بینش و فرهنگ همگانی باشد و مسلماً داشتن این هدف عالی از جنبه

تفریحی و دلنشینی فیلم نمیکاهد بلکه برعکس فیلمی که دارای هدف و متضمن معنی و

مفهومی باشد از فیلمهای بی‌هدف جالبتر و سرگرم‌کننده‌تر است.

پس نمیتوان سینما را فقط يك وسیله تجارتي صرف دانست بلکه باید تمام جنبه هائی را که در فوق بآنها اشاره شد رعایت کرد . سینما ممکن است صفات و سجایای پسندیده و مطلوب از قبیل تقویت حس ملیت ، راستی ، درستی ، جوانمردی نیکو کاری ، گذشت ، نوع دوستی ، تعاون و همکاری ، ایفای وظایف ملی و اجتماعی تحکیم روابط خانوادگی ، صمیمیت کامل پدران و مادران با فرزندان ، اعتماد فرزندان به پدران و مادران و درمیان گذاردن راز خود با آنان ، اعتماد بنفس ، پافشاری در طلب مقصود و نیل بهدفعه را در نهاد افراد راسخ و جایگزین سازد و آنانرا بمضار عیوب و ضعفهای اخلاقی مانند سوء ظن ، بدبینی ، کینه جوئی ، تعصب ، کهنه پرستی ، اعتیادات مضرواقف کند. یا برعکس مردم را براه شرفساد یا شهوت رانی ، کینه جوئی ، یأس ، بی ایمانی ، نادرستی ، لالابالی گری و می خوارگی سوق دهد . سینما همچنین ممکن است بر دانش و بینش عمومی بیفزاید و فکر را بازر و تعصب را کمتر وافق دید را وسیعتر سازد .

بدیهی است اذعان باین حقایق مستلزم این نیست که از سینما انتظار برود که صرفاً موضوعهای اخلاقی و علمی را بیروراند و نشان دهد بلکه این بیان غیر مستقیم و غیر صریح سینما است که تأثیرش در انسان فوق العاده مهم است یعنی فیلم در ضمن سرگذشتی بنسبت سرگرم کننده و جالب یا شکفت انگیز با نشان دادن مناظر زیبا یا اثر هنری مطالب و نکات اخلاقی را چه بخواهد چه نخواهد متضمن است و بسته بجنبه مثبت یا منفی این نکات است که اثر مطلوب یا نامطلوب باقی میگذارد . بنابراین کوشش و هم کمیسیونهای بازدید فیلم و مساعی وارد کنندگان فیلم باید مصروف بر این باشد که فیلم هائی که وارد میشود حتی المقدور مقاصدی را که در اینجا به آنها اشاره شد متضمن باشد ولی بطور قطع از جنبه های منفی مذکور عاری باشد و همچنین نوع فیلمهائی که ذیلا به آنها اشاره میشود نیز مردود است .

۱- فیلمهائی که بیننده را تشویق باسائه ادب بمقام پدر و مادر و اهانت به آنان نماید و اساس خانواده را متزلزل کند مگر آنکه استنتاج اخلاقی بسیار قوی از آن

حاصل شود و تشویق نکند .

۲- فیلمهایی که مشتمل بر قتل پدر و مادر بوسیله فرزند باشد.

۳- فیلمهایی که در آنها خیانت و فساد و جرم موجب موفقیت و پیروزی افراد باشد

و مستقیم و یا غیر مستقیم مشوق جرم گردد .

۴- فیلمهایی که روش جرم و فساد و اغوا و فریب را دقیقاً و آشکارا نشان دهد.

۵- فیلمهایی که اعمال آمیخته به سنگدلی و خشونت شدید غیر انسانی را

تشویق نماید.

آقای معینان که مسئولیت امر را عهده‌دار شده مرد خود ساخته‌ایست که در اندک مدتی با بکار بردن هوش و نبوغ ذاتی و بذل اهتمام و مجاهدت یدریغ دستگاه رادیو و تبلیغات را که اسمی بی‌مسمی و آپاندیس تشکیلات شده بود بدون تظاهر و خود-نمائی بتدریج ولی بایک برنامه صحیح و پشت کار و علاقه و وسعت داد و با انتخاب دقیق همکاران علاقه‌مند و شایسته بیک سازمان مجهز و مفید و بیک وزارتخانه‌ای هم ارز مؤسسات مشابه اروپائی در آورد بطوریکه از شخصیت‌هایی مانند آقایان دکتر متین دقتری و دکتر رضا زاده شفق که از لحاظ علمی و اخلاقی و مقام سیاسی و اجتماعی مورد اعتماد و احترام قاطبه مردم اند تا کوچکترین فردی که حداقل تفاوت حال و گذشته این دستگاه را از حیث کمک و راهنمایی در زندگانی روزمره مردم تشخیص میدهد او را می‌ستایند .

امیدواریم در نیل باین هدف عالی که باعتبار لیاقت و کردانی بعهدہ ایشان گذاشته شده موفق شوند و بتوانند کار نمایشات و سینما و رادیو و تلویزیون را بسوی مصالح مردم و کشور سوق دهند و نسل جوان را از یک بلای قن‌اندود رهایی بخشند .